

INFORMATION FRÅN SMITTSKYDD I NORRBOTTEN

SMITTSKYDD, NORRBOTTENS LÄNS LANDSTING, 971 80 LULEÅ, TELEFON 0920-28 36 16

Nr 1 – 2008

Innehåll

Anmälningsskyddiga sjukdomar – årsstatistik 2007 för Norrbotten.....	1
Tarminfektioner.....	2
Multiresistenta bakterier.....	2
Sexuellt överförda infektioner.....	3
Hepatiter.....	3
Sjukdomar ingående i barnvaccinationsprogrammet.....	3
Övriga sjukdomar.....	4
Fullständig tabell – fall av anmälningsskyddiga sjukdomar.....	5

Anmälningsskyddiga sjukdomar – årsstatistik 2007 för Norrbotten

Årets första nummer av Smittsant är en sammanställning med kommentarer av fjolårets rapporter om anmälningsskyddiga sjukdomar enligt smittskyddslagen.

Vilket värde har statistiken?

Statistiken bygger på rapporter av anmälningsskyddiga sjukdomar enligt smittskyddslagen. För att en sjukdom ska rapporteras krävs ofta att patienten har så påtagliga besvär att han/hon kontaktar sjukvården. Den faktiska sjukdomsförekomsten är därför givetvis större och mörkertalet växlar betydligt mellan de olika diagnoserna. Eftersom andelen sjuka som söker sjukvård är relativt konstant från ett år till ett annat inom en och samma diagnos, är statistiken dock ett mycket värdefullt redskap i smittskyddsarbetet, t ex för att kartlägga förändringar av sjukdomarnas förekomst och för att initiera och utvärdera preventionstrategier.

Anmärkningsvärt dålig följsamheten till smittskyddsförordningen

Vid utbrott är snabbt insatta åtgärder avgörande för att förebygga smittspridning. Regeringen har därför i smittskyddsförordningen (2004:255) särskilt framhållit att ”en anmälan enligt 2 kap 5 § smittskyddslagen (2004:168) skall göras skriftligen senast dagen efter den dag då den som är skyldig att göra anmälan misstänkt eller konstaterat fall av smittsam sjukdom”. Smittskyddsinstitutet har i samarbete med landets smittskyddsläkare tagit fram ett webbaserat rapporteringssystem för att eliminera den fördröjning som orsakas av ordinarie postgång. Det finns därför idag goda förutsättningar för att rapportering av anmälningsskyddiga sjukdomar

snabbt ska kunna nå smittskyddsläkaren och Smittskyddsinstitutet. I Norrbotten rapporterades det stora flertalet fall av anmälningspliktiga sjukdomar (95 %) via det webbaserade systemet under 2007. Det är därför extra anmärkningsvärt att hela 53 % av fall av campylobacter och 71 % av klamydiafallen rapporterades mer än två dagar efter att diagnos ställts. För hela 13 % av alla rapporterade fall var smittskyddsmyndigheten tvungen att påminna om rapporterings-skyldigheten, och i 3 % påminna upprepade gånger, för att lagstadgad rapportering skulle ske. Detta är oacceptabelt!

Viktiga förändringar under året

Under 2007 rapporterades 2060 fall av anmälningspliktiga sjukdomar. Det var 34 % fler än under 2006. Ökningen berodde nästan helt på den epidemi av sorkfeber som drabbade länet under årets första månader. Även om klamydia under 2007 var den vanligaste anmälningspliktiga sjukdomen, 47 % av samtliga rapporter, bröts trenden från föregående års ständigt ökande antal fall till en minskning med 6 %. För mer detaljer, se nedan.

Tarminfektioner

Campylobacter: Campylobacter är fortfarande den vanligaste bakteriella tarminfektionen. Under 2007 rapporterades 192 fall. Av dessa var 57 smittade i Sverige, 32 sannolikt i Norrbotten. Antalet rapporterade fall som smittats i Norrbotten har varit ungefär konstant de senaste tio åren, 33 i genomsnitt. Något uppenbart epidemiologisk samband mellan dessa fall har inte hittats. Av de 192 personer som drabbades hade 56 (29 %) ett yrke som medförde att de tillfälligt fick avstängas från ordinarie arbetsuppgifter.

Giardia: 14 fall rapporterades under året, samtliga var smittade utanför Sverige.

Salmonella: Av 112 fall som rapporterades under året var 18 sannolikt smittade i Sverige, sju sannolikt i Norrbotten. Det är något fler inhemska smittade fall än som rapporterats de senaste tio åren, medelvärde 14,3. Av de 112 salmonellasmittade personerna hade 27 (27 %) yrke som medförde att de tillfälligt fick avstängas från ordinarie arbetsuppgifter.

Shigella: Under året rapporterades ett fall. Smittkällan kunde inte hittas.

Yersinia: 17 fall rapporterades under året, samtliga i Sverige. Det är något fler fall än vad som rapporterats de senaste tio åren, medelvärde 10,2. Något uppenbart epidemiologisk samband mellan dessa fall har inte hittats.

Multiresistenta bakterier

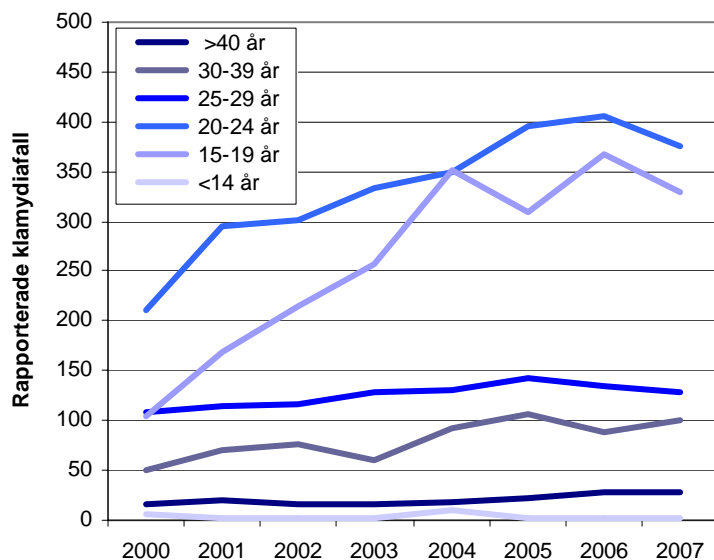
MRSA: Elva fall rapporterades under året, av dessa var tre smittade utomlands. Tre mindre anhopningar av fall i Norrbotten utreddes under året, två i familjer och ett i ett äldreboende.

Pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin: Under 2007 rapporterades ett fall, en person från södra Sverige på tillfälligt besök i länet.

ESBL: Från 2 februari 2007 kompletterades listan med anmälningspliktiga sjukdomar med Enterobacteriaceae som producerar "extended spectrum betalactamase" (ESBL). Under 2007 rapporterades 32 sådana fall i Norrbotten. Av dessa var 85 % bärare av *E coli*, 15 % av *K pneumoniae* och 12 % av mer än en ESBL-stam. Majoriteten (79 %) av ESBL-stammarna isolerades från urinodlingar i både öppen- och slutenvård.

Sexuellt överförda infektioner

Klamydia: För första gången på flera år noterar vi en minskning av antalet klamydiafall i Norrbotten, från 1026 rapporterade fall 2006 till 965 under 2007. Mest påtaglig var minskningen i åldersgruppen 15 – 19 år, se figuren nedan.

Rapporterade fall av klamydia i Norrbotten, per åldersgrupp.

Gonorré: Fem fall rapporterades under året, samtliga var män. Av dessa hade tre smittats homosexuellt i Sverige.

Syfilis: Fem fall, två män och tre kvinnor, rapporterades under året. En person hade smittats i Sverige, de övriga var smittade utomlands.

HIV: Av 34 fall som rapporterats under året hade samtliga utom två smittats utomlands.

Hepatiter

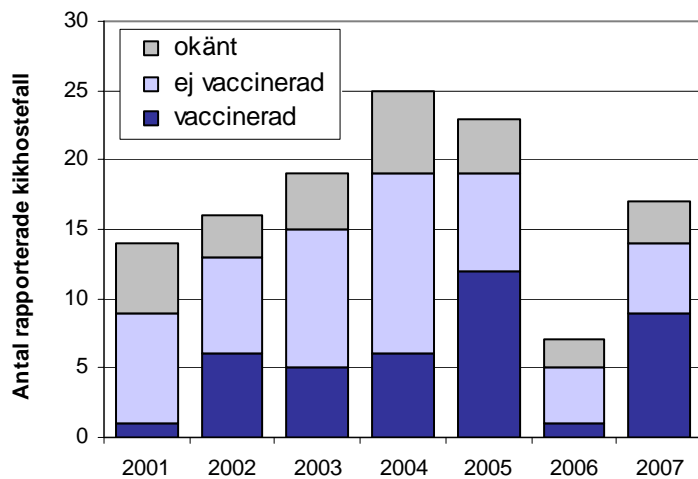
Hepatit A: Inget fall rapporterades under året.

Hepatit B: Under 2007 rapporterades 66 nya fall. Av dessa smittades fyra personer i Sverige, samtliga sannolikt via intravenöst missbruk.

Hepatit C: Bland de 59 fall som rapporterades under året hade 25 smittats i Sverige, flertalet i samband med intravenöst missbruk.

Sjukdomar ingående i barnvaccinationsprogrammet

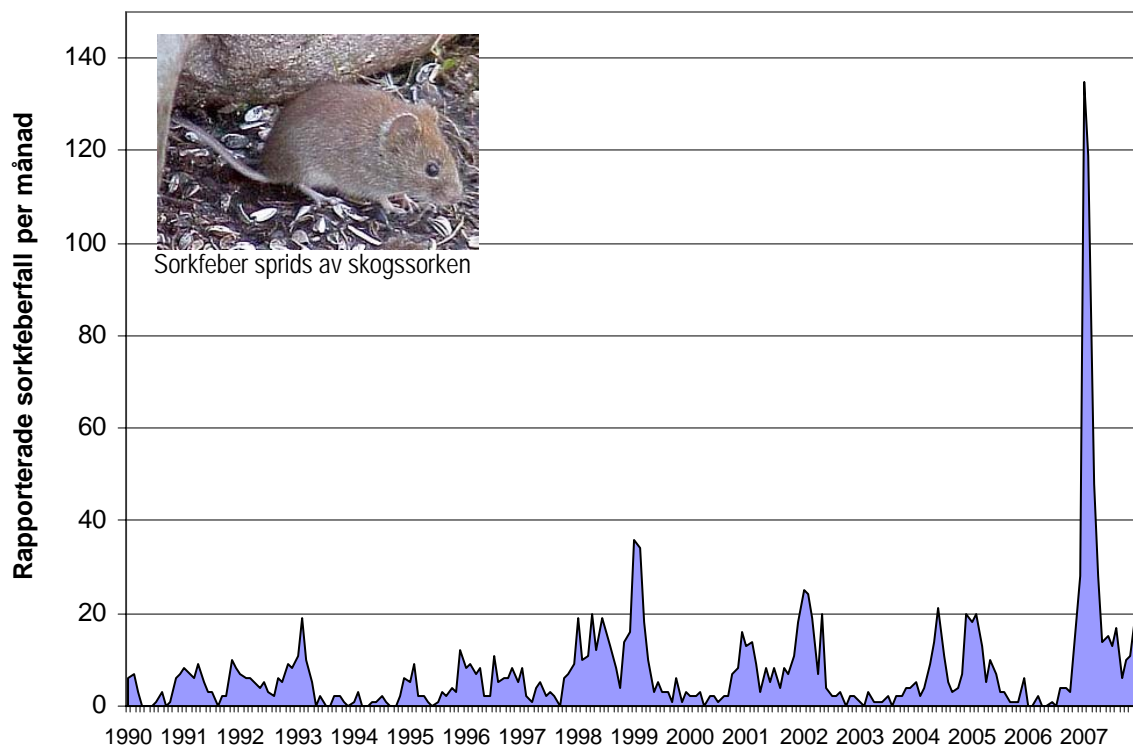
Kikhosta: Den enda sjukdom som ingår i barnvaccinationsprogrammet där fall rapporterades under året. Av de 17 rapporterade fallen återfanns fyra barn som var under sex månaders ålder. Drygt hälften av de personer som rapporterats ha kikhosta var vaccinerade, se figur nedan.

Rapporterade fall av kikhosta i Norrbotten 2001-2007.

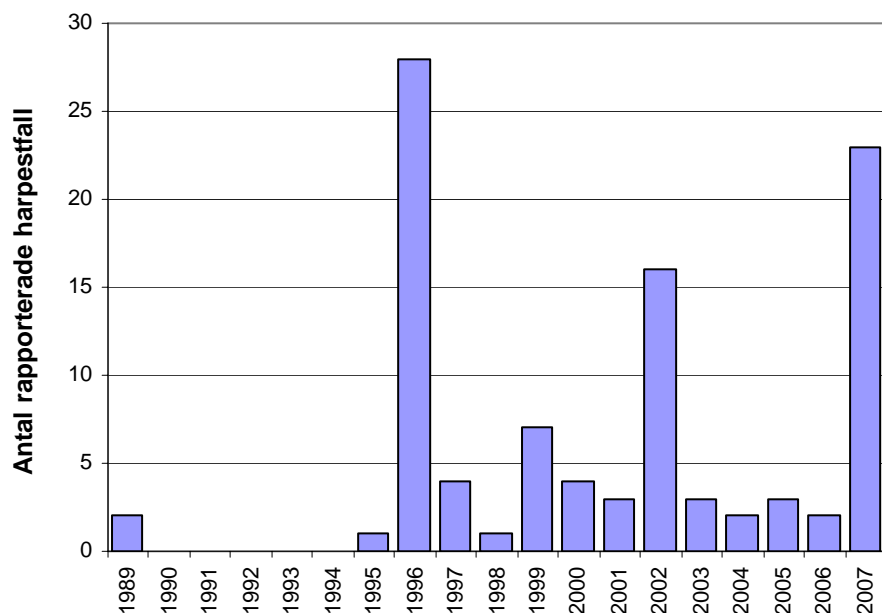
Övriga sjukdomar

Sorkfeber: Hela 436 fall rapporterades under året, det högsta antalet fall som någonsin rapporterats i Norrbotten, se figuren nedan. Flertalet av dessa, 58 %, rapporterades under årets två första månader. Flest fall noterades i kustkommunerna.

Rapporterade fall av sorkfeber i Norrbotten per månad 1990-2007.

Harpest: Under året rapporterades 23 fall. Det är det högsta antal som rapporterats i Norrbotten sedan utbrottet 1996, se diagrammet nedan. Under 1996 rapporterades flest fall från Harads i Bodens kommun. Även under 2007 rapporterades flest fall från Bodens kommun.

Rapporterade fall av harpest i Norrbotten 1989-2007.

Tuberkulos: Nio fall av tuberkulos rapporterades under året. Sju personer var smittade utomlands. Ingen av de två personer som sannolikt smittats i Sverige hade lungtuberkulos.

Fullständig tabell – fall av anmälningspliktiga sjukdomar

Sjukdom (*allmän farlig sjukdom)	2003	2004	2005	2006	2007
Samtliga anmälningspliktiga sjukdomar	1305	1629	1573	1533	2060
Atypiska mykobakterier	7	12	2	6	4
Botulism	0	0	0	0	0
Brucellos	0	0	0	0	0
Campylobacter*	163	154	137	137	192
Cryptosporidium		0	1	0	0
Denguefeber		1	7	0	2
Difteri*	0	0	0	0	0
Echinokocker		0	0	0	0
EHEC*	1	3	1	1	0
<i>Entamoeba histolytica</i>	6	6	6	6	7
ESBL (Enterobacteriaceae med ESBL)					32
fågelinfluensa (H5N1)*				0	0
Giardia*	10	15	22	10	14
Gonorré*	7	6	17	8	5
Gula febern	0	0	0	0	0
Harpest	3	3	3	2	23
Hepatit A*	3	0	0	2	0
Hepatit B*	58	82	53	35	66
Hepatit C*	77	93	58	53	59
Hepatit D*	0	0	1	0	0
Hepatit E*	0	0	0	0	0
HIV*	10	8	21	16	34
HTLV I eller II*	0	0	0	0	0
Inv <i>H.influenzae</i>	0	0	1	3	3
Inv meningokocker	4	0	0	1	0
Inv pneumokocker	0	2	15	30	27
Inv <i>S.pyogenes</i>		0	0	5	10
Kikhosta	18	24	23	7	17
Klamydia*	799	962	979	1026	965

Kolera*	0	0	0	1	0
Legionella	3	2	0	2	1
Leptospira		0	0	0	0
Listeria	1	1	2	1	4
Malaria	5	1	1	0	0
Mjältbrand*	0	0	0	0	0
MRSA*	6	7	8	3	11
Mässling	0	0	0	0	0
Papegojsjuka	0	0	0	0	0
Paratyfoidfieber*	0	0	0	0	0
Pest*	0	0	0	0	0
Pneumokocker m. nedsatt känsl. för penicillin*	1	5	8	3	1
Polio*	0	0	0	0	0
Påssjuka	0	0	2	0	1
Q-feber		0	0	0	0
Rabies*	0	0	0	0	0
Röda hund	0	0	0	0	0
Salmonella*	70	110	72	95	112
SARS*		0	0	0	0
Shigella*	0	1	10	2	1
Sorkfeber	25	108	86	52	436
Stelkramp	0	0	0	0	0
Syfilis*	1	1	6	2	5
Trikinos	0	0	0	0	0
Tuberkulos*	13	5	14	10	9
Tyfoidfieber*	0	0	0	0	0
Vankomycinresistenta enterokocker	0	0	0	0	0
Vibrio exkl kolera		0	0	0	0
Virala hemor febrar exkl dengue & sorkfeber*	0	0	0	9	0
Viral meningoencefalit		5	6	0	2
Yersinia	14	12	11	9	17

Anders Österlund
smittskyddsläkare

Ingrid Hollsten
smittskyddssköterska

Ann-Marie Cylvén
smittskyddssköterska

Inga-Lill Lundqvist
smittskyddssekreterare